

NATEČAJ ZA SREDNJE ŠOLE „VPLIV PODNEBNIH SPREMEMB NA ŽIVLJENJE V SAVSKEM BAZENU“

V okviru organizacije **6. Parlamenta mladih Savskega bazena**, ki bo potekal **konec maja ali v začetku junij 2017 v Republiki Srbiji**, Mednarodna komisija za Savski bazen razpisuje za učence srednjih šol natečaj za razpravo v trajanju ene šolske ure na temo „**Vpliv podnebnih sprememb na življenje v Savskem bazenu**“.

Pravila natečaja

I - Sodelovanje

Na natečaju lahko sodelujejo vse srednje šole iz držav v Savskem bazenu (Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Slovenija in Srbija). Vsaka šola lahko sodeluje z enim ali več skupinami učencev na čelu z mentorjem (profesorjem). Vsak učenec je lahko član samo ene skupine, medtem, ko je mentor lahko na čelu več skupin. Vsaka skupina lahko sodeluje na natečaju z eno prijavo.

II - Trajanje

Natečaj je odprt od 13.2.2017 do 20.4.2017.

III - Tema

Tema natečaja je vpliv podnebnih sprememb na življenje v Savskem bazenu.

Podnebje oz. klima pomeni podnebe pogoje, ki smo jim priča v daljšem obdobju. Obsega temperaturo, veter in padavine. Znanstveniki že dalj časa opazujejo, da se naše ponebje spreminja. Že iz zgodovine poznamo podnebne spremembe, ki so se dogajale v daljšem časovnem obdobju (npr. pojav ledenih dob). Te so bile najverjetneje tudi glavni vzrok precejšnjim spremembam v živalskem in rastlinskem svetu (npr. izumrtje dinosavrov). V zadnjem času pa lahko opazimo, da se te spremembe dogajajo precej hitreje, kot v preteklosti, ko razvoj človeške civilizacije še ni bil na tako visoki stopnji, kot je sedaj. Iz tega lahko sklepamo, da je hitrost podnebnih sprememb v neposredni vezi z razvojem človeških dejavnosti (npr. industrije, poljedelstva ipd.). Znano je, da industrija prispeva kar 75% k emisijam toplogrednih plinov, ki so eden izmed glavnih vzrokov segrevanja planeta, tako da v bistvu vsakdo iz industrijskih držav prispeva k podnebnim spremembam s svojimi vsakodnevnimi aktivnostmi. Dejstvo je, da so najbolj ranljive države v razvoju, vendar se podnebne spremembe kažejo tudi v našem okolju, in sicer s pojavom močnejših padavin, ki

so vzrok poplavamam in zemeljskim plazovom, povišanju temperature, kar pomeni pogostejše pojave suše, kar ima velik vpliv na proizvodnjo hrane, na zaloge pitne vode ter pogostost požarov v naravnem okolju.

Pojavljajo se vprašanja kaj storiti, da se podnebne spremembe zmanjšajo oz. kako se tem spremembam lahko prilagimo.

Na ta vprašanja bi radi vsaj delno odgovorili z razpravo med mladimi. Mladi so namreč tisti del populacije, ki bo v prihodnosti najbolj občutil današnje odločitve glede preprečevanja oz. prilagajanja podnebnim spremembam.

Osnovne teme razprave naj bi bile:

- Pojav podnebnih sprememb v naši daljni in bližnji okolici;
- Vzroki podnebnih sprememb v naši daljni in bližnji okolici;
- Kakšni ukrepi so že izvedeni, oz. kakšne ukrepe bi bilo potrebno izvesti, da se podnebne spremembe zmanjšajo;
- Kakšni ukrepi so že izvedeni, oz. kakšne ukrepe bi bilo potrebno izvesti, da se podnebnim spremembam prilagodimo v največji možni meri;

Ukrepi naj bodo definirani na globalnem, lokalnem in individualnem nivoju.

Potrebno je organizirati šolsko uro v trajanju 45 minut, na kateri se bo obdelala zadana tema. Željeno je, da na šolski uri temo predstavijo učenci razpravo, možne pa so tudi krajše predstavitve profesorjev ali strokovnjakov za omenjeno področje. Prav tako se lahko organizira razprava z gostujočimi strokovnjaki.

Ni podana nikakšna oblika po kateri je potrebno imeti šolsko uro, temveč se od učencev pričakuje, da pokažejo svojo kreativnost ter da si na najboljši način zamislijo kako bodo obdelali temo v okviru ene šolske ure. Učenci lahko organizirajo predstavitve različnih govornikov, povabijo strokovnjake za omenjeno področje iz drugih institucij ali na katerekoli način obdelati zadano temo.

Cilj je, da se na šolski uri prikaže na kašen način podnebne spremembe vplivajo na življenje v Savskem bazenu ter da se vzpodbudi kritično razmišljanje mladih o podnebnih spremembah in blažitvi njihovih posledic.

IV – Vsebina prijav na natečaj

Prijave na natečaj morajo vsebovati:

- Izpolnjeno prijavnico, ki se nahaja v prilogi in vsebuje poročilo s šolske ure. Prijavnica se lahko izpolni na enem izmed službenih jezikov Mednarodne komisije za Savski bazen (bosanski, hrvaški, slovenski, srpski) ali v angleščini. Prijavnica se dostavlja po elektronski pošti v wordu.
- 5-10 spremljajočih fotografij s šolske ure
- Video zapis v obliki reportaže s šolske ure v trajanju 3-5 min.

V - Avtorske pravice

Organizator ne prevzema nikakršne odgovornosti za spore glede lastništva odnosno na avtorske pravice vezane nad prijavami, ki jih udeleženci pošljejo organizatorju zaradi sodelovanja na natečaju.

VI - Dostava prijav

Prijave na natečaj je potrebno dostaviti Mednarodni komisiji za Savski bazen po elektronski pošti na naslov isrbc@savacommission.org ali na cd oz. USB na naslov Mednarodna komisija za Savski bazen, Kneza Branimira 29, 10000 Zagreb, Hrvaška do 20.4.2017.

VII – Kriteriji za izbiro najboljših prijav

Strokovna ocenjevalna komisija bo pregledala in ocenila prispele prijave ter izbrala po 2 najboljša iz vsake države – največ 8 intervjujev skupno.

Pri izbiri najboljših prijav se bo ocenjevalo:

- zadetek teme;
- kvaliteta obdelave teme,
- sodelovanje skupine učencev, ki se prijavlja na natečaj in njihova priprava za temo, ki se obdeluje;
- kreativnost pristopa
- struktuiranost videa v obliki reportaže

VII - Nagrade

Mentorja skupine, iz katere bo izbran najboljši intervju, bomo pozvali, da sestavi skupino dijakov, ki bodo skupaj z avtorjem/avtorji najboljšega intervjuja sodelovali na 6. Parlamentu mladih v Srbiji.

Vsaka izmed skupin, ki bo sodelovala na Parlamentu mladih, bo sestavljena iz 5 učencev in 1 mentorja (profesorja).

Organizator Parlamenta mladih bo pokrila vse stroške poti in namestitve (prenočišče in hrano) vabljenih udeležencev- 5 učencev in enega mentorja v vsaki skupini.

Po koncu parlamenta bo Savska komisija prijave postavila na spletno stran Parlamenta mladih in Savske komisije.

VIII – Povzetek rokov:

- 13.2.2017 - 20.4.2017 – oddaja izdelkov;
- 27.4.2017 – objava rezultatov natečaja na spletnih straneh Mednarodne komisije za Savski bazen www.savacommission.org;
- 28.4.2017 – Mednarodna komisija za Savski bazen bo poslala vabila za sodelovanje na Parlamentu mladih 2017;
- 10.5.2017 – končni rok, do katerega morajo mentorji Mednarodni komisiji za Savski bazen poslati spisek učencev, ki bodo sodelovali na Parlamentu mladih.

IX - Dodatne informacije

Več informacij o natečaju lahko dobite pri ga. Ani Marinić (tel: +385-(0)1- 4886960, e-mail: isrbc@savacommission.org).

Osnovne informacije o organizatorju in Parlamentu mladih

Mednarodna komisija za Savki bazen (Savska komisija) je mednarodna organizacija ustanovljena leta 2005 z namenom izvajanja „Okvirnega sporazuma o Savskem bazenu“, kamor vlaga velike napore in je pri doseganju tega cilja že dosegla velik napredek.

„**Okvirni sporazum o Savskem bazenu**“ je mednarodna pogodba, ki predstavlja okvir za sodelovanje držav v Savskem bazenu (Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Srbija in Slovenija), v cilju trajnostnega izkoriščanja, zaščite in upravljanja z vodnimi viri v Savskem bazenu ter ustvarjanju pogojev za trajnostni razvoj regije.

S ciljem promocije izrednih ekoloških vrednostih in gospodarskih potencialov v Savskem bazenu, kot tudi krepitvi zavesti o potrebi po prekomejnem sodelovanju ter ustvarjanju pogojev za trajnostni razvoj regije, je bil leta 2007 **1. junij uradno proglašen za Dan reke Save**. Od takrat se Dan reke Save vsako leto obeležuje z nizom aktivnosti v vseh državah v sodelovanju med Savsko komisijo z ministrstvi iz Savskih držav, ki so vključena v delo Savske komisije, kot tudi v partnerstvu z drugim organizacijam iz vseh štirih Savskih držav (np. Coca Cola).

Parlament mladih je ustrezna institucionalna oblika dela mladih in z mladimi, kateremu je glavni cilj intenziviranje sodelovanja iz Savskih držav o izrednih ekoloških vrednostih in potencialih Savskega bazena, kot tudi o možnostih izkoriščanja teh potencialov ob istočasni zaščiti ekoloških vrednostih.

Do sedaj je bilo organizirano pet Parlamentov mladih, prvi v Naravnem parku Lonjsko polje na Hrvaškem leta 2012, drugi v Posebnem naravnem rezervatu Zasavica v Srbiji leta 2013, tretji v Ljubljani leta 2013, četrti v Bihaču 2015 in peti v Lonjskem polju. Zaradi dosedanje velike podpore bo Parlament mladih potekal tudi letos. Več informacij je dostopno na www.savacommission.org in <http://sava-youthparliament.com/>.